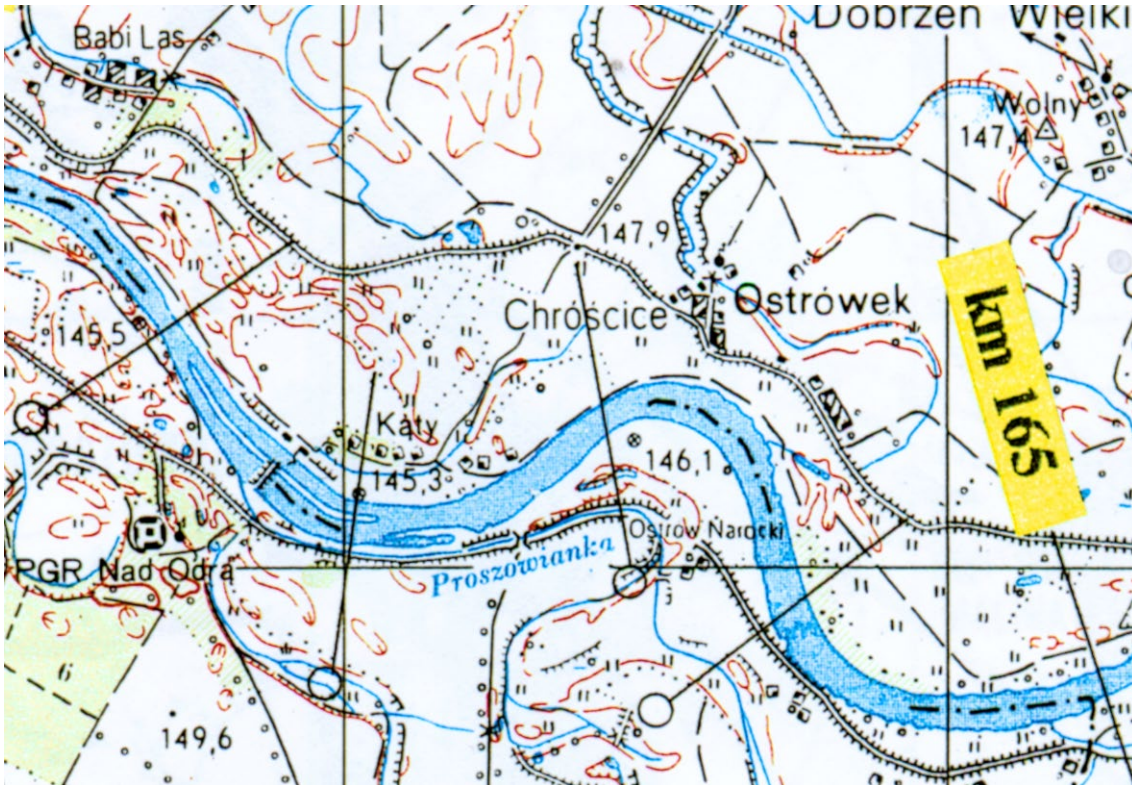

3.4.11. Stopień Wodny Chróścice.

Zlokalizowany w m. Chróścice, gm. Dobrzeń Wielki, pow. opolski, woj. opolskie, rz. Odra km 168,30 (0,30 kanału śluzy). Spad 1,75 m.

Sytuacja stopnia wodnego Chróścice (z mapy zawierającej kilometrąż rzeki Odry).

Tworzą go następujące obiekty:

1. Jaz kozłowo-iglicowy, 1896 o świetle 64 m.; wyłączony z eksploatacji z chwilą oddania w 2015 r. do użytku jazu kłapowego (pozostawiono w dnie część stałą jazu).
2. Jaz kłapowy, 2015 o świetle 3x32 m.

Jaz kozłowo-iglicowy Chróścice od dolnej wody.

Jaz kozłowo-iglicowy Chróścice z prawego brzegu.

<https://www.kzqw.gov.pl/index.php/en/news/365-nowy-jaz-na-odrze-czyli-kolejna-poteczna-inwestycja-hydropoteczna-na-opolszczyznie-stopien-wodny-chroscice-zmodernizowany>

Nowy jaz kłapowy Chróścice z przepławką dla ryb dwuśrodowiskowych, z nowoczesną sterownią jazową, nadbudówkami maszynowni i stalową kładką pieszo-rowerową wraz z podjazdami dla niepełnosprawnych. Widok z prawego brzegu od dolnej wody.

3. Śluza komorowa – mała, 1896 o wymiarach 9,6 x 55 m.

Śluza mała z jednym z ręcznych mechanizmów napędowych, wrota górne i sterówka śluz – przed modernizacją.

4. Śluza komorowa – duża, pociągowa, 1914 o wymiarach 9,6 x 180 m.

Wrota górne śluzy pociągowej, sterownia śluz i głowa dolna śluzy małej – przed modernizacją.

<https://www.kzgw.gov.pl/index.php/en/news/365-nowy-jaz-na-odrze-czyli-kolejna-potezna-inwestycja-hydrotechniczna-na-opolszczyźnie-stopień-wodny-chroście-zmodernizowany>

Śluza pociągowa i sterownia – po modernizacji – widok od wody górnej.

5. Zabudowa przystopniowa, 1896/1914 (2015).

<https://www.kzgw.gov.pl/index.php/en/news/365-nowy-jaz-na-odrze-czyli-kolejna-poteczna-inwestycja-hydropoteczna-na-opolszczyźnie-stopień-wodny-chrościce-zmodernizowany>

<http://ecmq.pl/text/details/MTMyNA==/modernizacja-stopnia-wodnego-chrościce-dobiegła-konca>

Zmodernizowane: śluzy - mała i duża, sterownia śluz oraz zabudowa przystopniowa. Widok od strony awanportów wody górnej.

6. Przeławka dla ryb dwuśrodowiskowych wraz z pomieszczeniem do obserwacji migracji ryb i instalacją wabiącą, 2015.

Stopień wodny powstał w roku 1896 w ramach I etapu kanalizacji rzeki Odry (1891-1897) od Koźła do ujścia Nysy Kłodzkiej. Składał się z jazu kozłowo-iglicowego z przepustem dla statków o świetle 64 m. i spadzie 1,75 m. oraz śluzy komorowej małej o standardowych dla tego odcinka parametrach: 55 m. długości użytkowej i 9,6 m. szerokości użytkowej. W ramach II etapu kanalizacji rzeki Odry od ujścia Nysy Kłodzkiej do Wrocławia w latach 1905-1917 na stopniu wodnym Chróścice dobudowano w 1914 roku śluzę komorową dużą o wymiarach użytkowych 187 m. na 9,6 m. Śluzy i jaz wykonano jako murowane z cegły klinkierowej o krawędziach wyłożonych ciosami granitowymi. W latach 2011-2015 zmodernizowano stopień wodny Chróścice – w ramach programu przystosowania do III klasy drogi wodnej. Remont i modernizacja śluz polegała na przebudowie głów, remoncie ścian i kanałów obiegowych, z jednoczesną wymianą wyposażenia technologicznego. Zmodernizowano osiedle przystopniowe z adaptacją istniejącego budynku mieszkalnego na funkcje socjalno-biurowe i budową budynku gospodarczego wraz z zagospodarowaniem terenu. Zakres modernizacji objął także regulację oraz zabudowanie lewego brzegu powyżej i poniżej jazu klapowego wraz z budową

nabrzeża przeładunkowego. Projekt przewidział też dwie przystanie kajakowe ze slipami. Począwszy od 2008 r. prace projektowe wykonały: DHV Hydroprojekt Sp. z o. o Warszawa, JUKS Pracownia Projektowa Budownictwa Wodnego Wrocław (projekt remontu małej śluzy), LEMTECH Konsulting Sp. z o. o Kraków (wykonanie Studium Wykonalności i wniosku o dofinansowanie). Generalnym wykonawcą była firma Skanska S.A. Inżynierem Kontraktu była firma ECM Group Polska S.A. Inwestycja o łącznej wartości prawie 80 mln zł została wsparta dofinansowaniem ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowiska - kwota dotacji sięgnęła prawie 52 mln zł.

Wartością zabytkową jest zachowany oryginalny przestrzenny układ stopnia wodnego z pierwszego etapu kanalizacji rzeki Odry poszerzonego o dobudowaną śluzę pociągową z okresu drugiego etapu kanalizacji. Jest on funkcjonującym przykładem takiego stopnia. Mapa z sytuacją stopnia ukazuje nam powtarzanie się nazw geograficznych nad rzeką Odrą. Tutaj sugeruje ona, że stopień położony jest w miejscowościach: Kąty lub Dobrzeń. Usytuowanie sterówki śluz nawiązuje do przestrzennej architektury okrętowej – sterówka mostkiem kapitańskim „barki”, której burty stanowią ściany śluz komorowych. Jaz wyposażono w stalową kładkę dla pieszych i nowoczesną sterownię. Lokalizacja nowego jazu powyżej dotychczasowego jazu jest pierwszym i jedynym takim rozwiązaniem na Odrze.